

Tekst | Philippe Selke Beeld | © SABH/assar

Een ziekenhuis dat de natuur maximaal omarmt

Het ontwerp van assar en SABH uit Angers (Frankrijk) voor fase I van het Convergences-project, dat de graduele vervanging van de verschillende gebouwen van het Universitair Ziekenhuis (CHU) van Angers omvat, werd uit drie finale kandidaturen niet weerhouden door de bouwheer, maar is desalniettemin het belichten waard. De bureaus ontwikkelden hun concept rond de helende kracht van de natuur en het kan daarom in tijden waarin zaken als het welbevinden, de gezondheid en de productiviteit van gebouwgebruikers steeds meer op de voorgrond treden, als voorbeeld fungeren voor veel toekomstige (ziekenhuis)projecten.

Het CHU gaat al haar gebouwen in drie verschillende fases vervangen, om ze aan te passen aan de hedendaagse normen die gelden in de zorgsector. Tegen 2037 zal 80% van de activiteiten van het ziekenhuis daardoor gereorganiseerd zijn, wat de wachttijden voor en duur van

patiëntenzorg moet halveren. De eerste fase van de werken loopt van 2025 tot 2029 en omvat de bouw van een gebouw van 35.000 m² waarin onder meer de spoedafdeling, operatiekamers en Intensive Care zullen worden ondergebracht. Voor die fase dienden assar en SABH samen

Een opnieuw tot leven gewekte historische tuin verbindt de twee volumes met glazen gevels met elkaar en vormt een nieuw middelpunt dat het unieke karakter van het ziekenhuis garandeert.

'We creëerden een stevige groene achtergrond om de eenheid en samenhang van het te ontwikkelen ziekenhuiscomplex te ondersteunen en om het welzijn van de gebruikers en hun verbinding te bevorderen'

assar en SABH zorgden voor een natuurinclusief ontwerp: permanent contact van de binnenuitruimtes met de aangelegde tuin en het bestaande landschap trekt de natuur bijna letterlijk naar binnen.

assar en SABH beschouwden de eerste en tweede fase van het Convergences-project als één entiteit om zo schaalbaarheid en modulerbaarheid van het programma toe te laten.

een voorstel in. David Labeau, partner-architect en directeur van de afdeling Healthcare bij assar: "Een sterk voorstel. We creëerden een stevige groene achtergrond om de eenheid en samenhang van het te ontwikkelen ziekenhuiscomplex te ondersteunen en om het welzijn van de gebruikers en hun verbinding te bevorderen."

HERUITGEVONDEN HISTORISCHE TUIN

De ontwerpers beschouwden met het oog op dat laatste de eerste en tweede fase van het Convergences-project als één entiteit. Ze ontwierpen met andere woorden meteen ook al het gebouw voor fase 2, in dezelfde stijl, om op die manier schaalbaarheid en modulerbaarheid van het programma toe te laten en zo tot een verantwoord project te komen. Een opnieuw tot leven gewerkte historische tuin met daarin een reeks patio's verbindt de twee volumes met elkaar. De tuin, zowel toegankelijk voor het personeel als voor de bezoekers, kenmerkt zich door lineaire en regelmatige vormen, in overeenstemming met de uitwerking van de gevels. Architecturale vormen vloeien er samen met landschaps-

vormen. Dat geldt ook voor het landschap ontwerp rond de twee gebouwen, dat qua uiterlijk en geometrie aansluit op de historische tuin en de gebouwen verankert in hun omgeving. Er ontstaat zo een groene corridor die oud en nieuw verbindt en bezoekers in een harmonieus kader door het complex leidt.

VEELZIJDIGE BENADERING

Het voorstel van assar en SABH is een synthese van een veelzijdige benadering. De eerste is gebaseerd op de analyse van het programma en legt de nadruk op de hiërarchie van de drie belangrijkste stromen van de verschillende soorten zorgverlening – spoedeisende hulp, ambulante zorg en conventionele zorg – en op de verticale gelaagdheid in termen van continuïteit van gebruik, technische efficiëntie en onderhoudsgemak. Dat leidde onder meer tot een perfecte leesbaarheid en toegankelijkheid van de voor het publiek toegankelijke ruimtes en een horizontale verdeling van de operatiekamers met daarboven de technische ruimtes en daar weer boven, op de teruggetrokken dakverdieping, de afdeling Intensive Zorgen.

Samen hebben assar en SABH er alles aan gedaan om een ecologisch verantwoord ontwerp af te leveren dat in harmonie is met zijn omgeving en bovendien de exploitatiekosten beperkt. Permanent contact van de binnenuitruimtes met de aangelegde tuin en het landschap zorgt ervoor dat het project daglicht en de natuur maximaal naar binnen trekt, wat het welbevinden van de patiënten en werknemers van het CHU moet verhogen. Binnen hun stevige structuur zijn de gebouwen modulair en aanpasbaar vormgegeven, wat dus hun onderhoudskosten moet beperken en hun levensduur ten goede moet komen. Hoewel het ontwerp het uiteindelijk niet haalde, wil assar toekomstige (ziekenhuis)projecten wel op dezelfde manier blijven benaderen. Ook die moeten stuk voor stuk lichte, gezonde, gastvrije en geruststellende omgevingen bieden, maar ook uiterst functioneel, modulair en aanpasbaar zijn. ■